

Учебен център "Регалия" организира:

- целогодишни курсове за подготовка за зрелостни и кандидатстудентски изпити;
- целогодишни курсове за кандидатстване в езикови и профилирани гимназии по български език и математика;
- пробни изпити за кандидатстване след 7. клас;
- курсове за текуща подготовка по български език и математика за 6. клас.

На интернет страницата на Учебния център
<http://www.regalia6.com>
може да намерите:

[тестове за външно оценяване за 4. клас](#)

[тестове за външно оценяване за 5. клас](#)

[тестове за външно оценяване за 6. клас](#)

[тестове за външно оценяване и кандидатстване след 7. клас](#)

[конкурсни изпити за кандидатстване след 7. клас](#)

[задачи от национални състезания за 7. клас](#)

[примерни тестове за ЕПИ на УНСС](#)

[тестове за зрелостни изпити](#)

[връзки към средни училища в София](#)

[връзки към висши училища в България](#)

и още много полезна информация.

**НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ
ТЕСТ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
ЗА УЧЕНИЦИ ОТ VII КЛАС**

Общински кръг, София, 20 февруари 2011 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

**ВАНЯ КАСТРЕВА,
НАЧАЛНИК НА
РИО**

Прочетете текста и отговорете на поставените въпроси (зад. 1.-4.)

Месец преди обявените дати билетите за представленията се разпродават, а публиката всеки път аплодира еуфорично в продължение на половин час след края. От премиерата си на 21 октомври 2004 година досега „Хъшове” се превърна в най-успешната театрална проява в България и в най-гледания спектакъл от юбилейната програма за 100-годишнината на Народния театър „Иван Вазов”. До този момент постановката на Александър Морфов по повестта „Немили-недраги” от Иван Вазов с текстове на Христо Ботев и спомените на Христо Македонски, използвани за сценичната адаптация, и с актьори като Петър Попйорданов, Валери Йорданов, Христо Мутафчиев е била посетена от 33000 зрители в страната и чужбина. На 28 януари 2006 г. ще отбележи своето **50-о** представление.

„Хъшове” спечели най-престижните театрални награди на България – „Аскеер 2005” за най-добър спектакъл, за режисура и за водеща мъжка роля на Валери Йорданов и „Икар 2005” за майсторско техническо осъществяване на спектакъл и за режисура. Пиесата провокира съвременника със специфичните режисьорски решения: в нея актьорите въодушевено произнасят възгласите „Да живей България” и „Свобода или смърт”, застанали до графитите на английски.

Зрителят присъства не на обикновено зрелище, а не може да откъсне поглед от сцената и душа от случващото се; не просто слуша музиката, а я усеща в синхрон със себе си. Драмата не го оставя равнодушен и спокоен – съприкосновението на историята с изкуството кара да оживее една минала епоха, в която „хъш значи да се мъчиш”. Представление без прекален патос, където патриотичният ентузиазъм в призива „Да живее България!” звучи без капка преувеличение. Спектакълът „Хъшове” пленява с динамизма, блестящата игра, музикалното оформление и внушава убедително, че темата за свободата – пречупена през призмата на друго време – е вечна.

1. За коя сфера на общуване е характерен текстът?

- А) медийна
- Б) научна
- В) естетическа
- Г) битова

1 т.

2. Темата на текста е:

- А) отношението на публиката към спектакъла
- Б) театралните награди за 2005 година
- В) най-успешната театрална проява в България
- Г) специфичните режисьорски решения

1 т.

3. Кое твърдение е вярно според текста?

- А) До момента на 50-то представление драмата „Хъшове” е посетена от 33000 зрители.
- Б) Спектакълът е посветен на 100-годишния юбилей на Иван Вазов.
- В) Постановката получава награда за водеща мъжка роля на Петър Попйорданов.
- Г) Представлението провокира зрителите с нестандартни режисьорски решения.

1 т.

4. Кое твърдение НЕ е вярно според текста?

- А) На 28 януари 2006 г. „Хъшове“ ще бъде представена за 50-ти път в Народния театър.
- Б) Спектакълът печели пет от най-престижните театрални награди в България.
- В) На 21 октомври 2006 г. драмата се превръща в най-успешната театрална проява.
- Г) За представленията на „Хъшове“ зрителят трябва да закупи билети месец по-рано.

1 т.

5. Подчертаната в текста комбинация от цифри и букви изпишете с думи в листа за отговори.

2 т.

6. Коя от посочените думи е синоним на думата *еуфорично*?

- А) ефектно
- Б) възторжено
- В) възхитено
- Г) ентузиазизирано

2 т.

7. В кое изречение е допусната граматична грешка?

- А) Малкият пакостник любопитно загледа два лебеда, които се носеха по водата.
- Б) Левски, когото всички българи почитат, е символ на безкористен патриотизъм.
- В) Отпадат от участие в следващия етап състезателите, чиито резултат е най-слаб.
- Г) Всеки, на когото предстоеше дълъг преход, получаваше необходимите запаси.

1 т.

8. Какъв е видът на подчиненото изречение в сложното съставно изречение?

Стори му се, че някой се скри зад ъгъла.

- А) подчинено допълнително
- Б) подчинено определително
- В) подчинено подложно
- Г) подчинено обстоятелствено

2 т.

9. В кои позиции трябва да се поставят запетаи в изречението?

Бай Ганьо го пита(1) знае ли де живее Иречек(2) трегерът отговаря отрицателно(3) но дава надежда(4) че ще може да се намери(5) и пак простира ръце(6) да поеме дисагите.

- А) 1, 2, 3, 4
- Б) 2, 3, 4, 5
- В) 2, 3, 4, 6
- Г) 1, 3, 4, 5

2 т.

10. При коя от двойките думи съотношението е същото като при посочената? *стих - строфа*

- А) лирика - епос
- Б) глава - повест
- В) проза - белетристика
- Г) разказ - сюжет

1 т.

11. Кой от подчертаните изрази НЕ е употребен в преносен смисъл?

При всеки поглед нови(А), по-нови красоти:

тук весели долини(Б), там планини гиганти,

земята пълна с цвете(В), небето със брилянти(Г)...

Отечество любезно, как хубаво си ти!

2 т.

12. Довършете изречението: В стихотворението „На прощаване в 1868 г.“ Ботев заимства от народната песен ...

- А) мотива за красотата на родната природа
- Б) идеята за национално освобождение
- В) мотива за силата на майчината клетва
- Г) завета за продължаване на освободителната борба

2 т.

13. Къде е допусната граматична грешка?

С моите(А) трима(Б) съдружника(В) поръчахме на обяд само два десерта(Г).

1 т.

14. Какво по състав е изречението?

Виждаше се хълмът, където беше построена къщата.

- А) сложно съставно с подчинено определително изречение
- Б) сложно съставно с подчинено обстоятелствено изречение
- В) сложно съставно с подчинено подложно изречение
- Г) сложно съставно с подчинено допълнително изречение

2 т.

15. Колко запетай са пропуснати в изречението? Запишете в листа за отговори.

Бай Ганьо не му ги дава едно защото мускалите са вътре и може „да запраши нанякъде” и друго гледа го облечен добре кой знае колко ще го оскубе.

2 т.

16. В кой ред НЕ е допусната правописна грешка?

- А) официален
- Б) опиянени
- В) бактериялен
- Г) италиански

2 т.

17. Какво означава фразеологизмът *гледам с други очи*?

- А) Имам хубаво мнение за някого.
- Б) Променил съм си отношението към някого.
- В) Във враждебни отношения съм с някого.
- Г) Държа се високомерно с някого.

2 т.

18. Асонанс е:

- А) замълчаване под напора на силни чувства, изразено графично с многоточие
- Б) повторение на едни и същи съгласни звукове в един или няколко стиха
- В) повторение на едни и същи гласни звукове в един или няколко стиха
- Г) повторение на лексикални елементи в началото на няколко съседни стиха

2 т.

19. Свържете цитата със съответстващата му глава от повестта „Немили-недраги”:

- 1. „Ще се бием за свободата на България! Да живей България!...”
- 2. „О, Българийо, никога не си тъй мила, както кога сме вън от тебе!”
- 3. „...над третя думите: *Свободна България* с три възклицателни.”
- 4. „България няма да забрави своите храбри синове.”

- А) I, II, V, XVII
- Б) I, III, II, X
- В) I, III, II, X
- Г) III, V, I, II

2 т.

20. Каква грешка е допусната в изречението?

Нямаше никой вкъщи и никой не разбра кога е станала аварията.

- А) правописна
- Б) граматична
- В) пунктуационна
- Г) лексикална

1 т.

21. Колко сказуеми има в изречението? Запишете в листа за отговори.

Приятелите ми няма да ме подкрепят.

2 т.

22. В кой ред думата е написана правилно?

- А) синьо-зелено
- Б) кандидат гимназист
- В) национално-освободителен
- Г) тъмно-синьо

2 т.

23. В кое изречение НЯМА пунктуационна грешка?

- А) Едничкият фотографически портрет, който имаше от Васил Левски, по злочестие, не дава ни най-малка идея за един човек надарен с такава силна воля и характер.
Б) Изкуството не е могло да представи изразителното му лице, осветено от величието на една идея която го вдъхновяваше и гореше.
В) Левски имаше ръст среден, тънък и строен; очи сиви, почти сини; мустаци червеникави, коса руса, лице бяло, околчесто и изпито от непрестанната мисъл и бдение, но което се оживяваше от една постоянна и естествена веселост!
Г) Ясноста му изчезваше от лицето, погледът му добиваше сериозно изражение, гласът му беше глас, който налага, който заповядва; словото му, просто и безизкуствено вълнуваше, смущаваше, убеждаваше.

2 т.

24. В кой ред думите НЕ са синоними на язвителен?

- А) ехиден, хаплив
Б) злъчен, бодлив
В) саркастичен, заядлив
Г) ядовит, настървен

2 т.

25. Какво изразно средство НЕ е използвано в стиховете?

„...о, тогаз, майко юнашка!/ О, либе мило, хубаво!”

- А) епитет
Б) възклицание
В) сравнение
Г) инверсия

1 т.

**26. Попълнете пропуснатите думи в цитата от одата „Опълченците на Шипка”.
Запишете в листа за отговори.**

*При тез думи силни дружините горди
очакват [...] душманските орди
бесни и [...]! О, геройски час!*

1 + 1 т.

27. Каква грешка е допусната в изречението?

Приличам на боксьор, притисната в ъгъла на ринга между моите двама тийнейджъри и работата, домашните задължения и всякъкви други притеснения.

- А) граматична
Б) правописна
В) пунктуационна
Г) лексикална

2 т.

28. В кое изречение НЯМА вметната дума или израз?

- А) Аз, разбира се, веднага помогнах.
Б) Така той естествено става симпатизант на страдащите.
В) Да кажем, всички ще го подкрепят.
Г) Песента, струва ми се, не е авторска.

2 т.

29. В кое изречение е допусната пунктуационна грешка?

- А) Тревожи ме мисълта, дали не съм закъснял.
Б) Той вървеше с белия си кон, изпреварил малко напред дружината си, и мълчеше.
В) Мълвата, че се готви въстание повдигна духа на хората.
Г) Безсънието, както и дългият път, ни измори.

1 т.

30. В кой ред НЯМА правописна грешка?

- А) расплаквам, изкуство, натхитря
- Б) осигури, осуети, усамотен
- В) унесен, угощение, зграбча
- Г) безнадежно, възприятие, изскоча

2 т.

31. В кой ред е НЕВЯРНО значението на фразеологичното словосъчетание?

- А) ни се води, ни се кара – спокоен и разбран човек
- Б) насаждам се на пачи яйца – изпадам в неудобно положение
- В) държи ми влага – помня дълго време нещо неприятно
- Г) оставам с пръст в устата – бивам излъган в очакванията си

2 т.

32. Каква фигура на речта е използвана в изречението?

Можем още дълго време да страдаме, може още много да чакаме, да гнием и да умираме по влашките полета, но няма нищо.

- А) риторично възклицание
- Б) градация
- В) риторичен въпрос
- Г) хипербола

1 т.

33. Коя от посочените творби е прозаична?

- А) „На прощаване в 1868 г.”
- Б) „Една българка”
- В) „Опълченците на Шипка”
- Г) „Българският език”

1 т.

34. В кой ред фразеологичните словосъчетания са синонимни?

- А) на куково лято – на конски Великден
- Б) търся игла в купа сено – търся си белята
- В) играя си с огъня – бълвам змии и гущери
- Г) безгласна буква – от А до Я

2 т.

35. Кое изречение е различно от останалите?

- А) Скучно ми е.
- Б) Гризе ме съвестта.
- В) Навън заваля силно.
- Г) Изглеждаше ми трудно.

2 т.

36. В кое изречение НЕ е допусната пунктуационна грешка?

- А) Разбрах за това, тъкмо когато се приготвих да излизам.
- Б) Така може да постъпи, само който не знае милост.
- В) Отиде да помоли съседа, да поправи колата.
- Г) Идеята за това, да купим кола, е на баща ми.

2 т.

В коя от думите е допусната грешка? (Общо условие за задачи 37.-39.)

37. Капризите на хората го отекчаваха(А) и отвращаваха(Б), затова той ги осмиваше(В) и чувстваше облекчение(Г).

1 т.

38. Постоянните(А) прищявки(Б) на девојката(В) бяха нетърпими(Г).

1 т.

39. Не далновидното(А), а прагматичното решение се оказа най-ефикасният(Б) начин да бъде преодолян(В) проблема(Г).

1 т.

40. Попълнете празните места с правилните форми на думите. Запишете в листа за отговори.

Госпожо, чух, че сте (могъл) да помогнете, макар да не сте лично (ангажиран).

1 + 1 т.

41. В кой ред НЯМА метонимия?

- А) „...Беласица стара и новий Батак...”
- Б) „...желязото срещат с железни си гърди...”
- В) „...и фърлят се с песни в свирепата сеч...”
- Г) „Върхът отговори с други вик: ура!”

2 т.

42. Кой термин е излишен?

- А) експозиция
- Б) епилог
- В) композиция
- Г) кулминация

1 т.

43. Каква част на речта е сказуемото в изречението? Запишете в листа за отговори.

Гъл-гъл – една чашка, гъл-гъл – друга чашка и...

2 т.

Прочетете изречението и отговорете на въпросите след него (44.-45. зад.):

Иречек бърза да отговори, че не е запознат с фабрикантите на етерни масла, понеже занятията му са съвсем от други род, а освен това няма свободно време, но ще му каже де се събират българите студенти, та измежду тях някой може да му услужи.

44. Колко съчинителни и колко подчинителни съюзни връзки са употребени в изречението? Запишете в листа за отговори.

2 т.

45. Колко главни и колко подчинени изречения влизат в състава на това сложно смесено изречение:

- А) едно главно и седем подчинени
- Б) две главни и шест подчинени
- В) три главни и пет подчинени
- Г) четири главни и четири подчинени

2 т.

46. Колко запетая са пропуснати в изречението? Запишете в листа за отговори.

Чувствам че той макар да е затворил очи продължава да ме следи.

2 т.

47. В кой ред е допусната правописна грешка?

- А) не отивал, не виждайки, не искат
- Б) невиждащ, не напразно, нечуван
- В) невисок, неподвижен, нелек
- Г) не ща, немислим, незнаещ

2 т.

48. Посочете излишното:

- А) лирически герой
- Б) лирически увод
- В) лирически аз
- Г) лирически говорител

1 т.

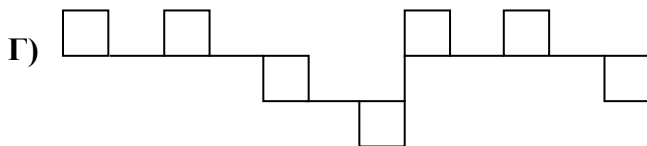
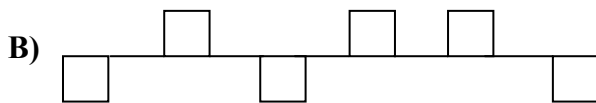
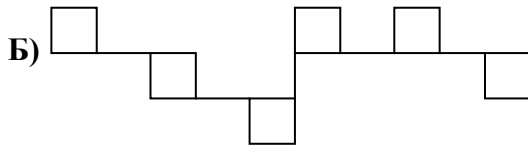
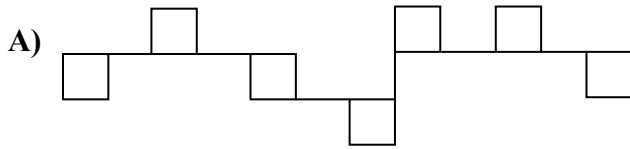
49. В кой ред НЕ всички думи са пароними?

- А) неизличим, неизлечим, незаличим
- Б) благоволение, благословение, благоговееене
- В) представя, предоставя, предпоставя
- Г) компенсира, компресира, компетентен

2 т.

50. Посочете схемата, която отговаря на синтактичния строеж на изречението:

Както беше обичай, Шибил започна да брой, за да види колко години ще живее, но после се замисли и му се стори, че е вече стар.

2 т.

51. Ако *Поряцията тотлин разбъндува пробитната ни* е изречение, какви думи съдържа?

- А) две съществителни имена, местоимение, глагол, причастие
- Б) две съществителни имена, две прилагателни имена, глагол
- В) две съществителни имена, прилагателно име, местоимение, глагол
- Г) съществително име, прилагателно име, местоимение, два глагола

2 т.

52. Коя е излишната дума?

- А) искам
- Б) искане
- В) искал съм
- Г) бих искал

1 т.

53. Каква грешка е допусната в изречението?

Мълчеше, не защото не знаеше, а защото беше обиден.

- А) смислова
- Б) правописна
- В) пунктуационна
- Г) граматическа

2 т.

54. За коя творба е характерна следната композиция – встъпление, емоционално пресъздаване на събитието, епилог?

- А) „На прощаване в 1868 г.”
- Б) „Опълченците на Шипка”
- В) „Една българка”
- Г) „Българският език”

1 т.

55. С каква част на речта е изразен подлогът в изречението? Запишете в листа за отговори.

На тези хора не можеше да им попречи нищо.

2 т.

56. За кой български творец са характерни следните биографични моменти? Запишете в листа за отговори.

- 1) Роден в средата на XIX в.
- 2) Живее в емиграция и преди, и след 1878 г.
- 3) Не участва пряко в Априлското въстание.
- 4) Работи като съдия в Берковица.

1 т.

57. В какъв ред трябва да подредим изреченията, за да образуваме текст?

- 1) То ни помага да създаваме прекрасни стихотворения, любовни и фантастични разкази.
 - 2) С годините ние събираме спомени и ги съхраняваме в съзнанието си.
 - 3) Наистина въображението ни променя.
 - 4) Заобикалящият ни свят става забавен и интересен.
 - 5) Въображението е това, което ни кара да ги преобразяваме или просто да създаваме нови, непреживени от нас.
- А) 5, 3, 2, 1, 4
Б) 2, 1 3, 5, 4
В) 2, 5, 1, 4, 3
Г) 4, 2, 1, 3, 5

2 т.

58. Посочете вярното твърдение.

- А) Заветът на бунтовника от стихотворението „На прощаване” е неговите братя да не се поддават на състрадание.
- Б) Изразът „красно чело” от стихотворението „На прощаване” разкрива вълнението на лирическия герой, което се отразява на челото му.
- В) Темата на стихотворението „На прощаване” е любовта на бунтовника към народа и близките му.
- Г) Художествената роля на обръщенията в стихотворението „На прощаване” е да засили впечатлението за изповедност.

2 т.

59. Кой от героите в повестта „Немили-недраги” се отличава с „лице сухо, дългнесто, жълтеникаво, което се окончаваше с една остра брада без косми”?

- А) Попчето
Б) Хаджият
В) Владиков
Г) Странджата

2 т.

60. С кой елемент от сюжета на разказа „Една българка” свързвате убийството на Джамбалаза и самоубийството на въстаника?

- А) експозиция
Б) епилог
В) развързка
Г) кулминация

2 т.